

**GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
PUBLIEKE GEZONDHEID & ZORG
ALGEMEEN BESTUUR**

Vergadering 9 mei 2014

**Agendapunt 5
Maatschappelijke onrust en aardbevingen**

Onverwachte en ook onzekere gebeurtenissen kunnen voor emoties en reacties in de samenleving zorgen. Dat zien we ook bij de aardbevingen. De dreiging van aardbevingen geeft onrust in het betreffende gebied. Mensen voelen zich onveilig en hebben geen vertrouwen in de maatregelen die genomen worden (rapport commissie Meijer).

Er bestaan helaas geen pilletjes om deze onrust weg te nemen. Wel is er een aantal mogelijkheden om de onrust te kanaliseren. De GHOR/GGD heeft een plan van aanpak opgesteld waarin verschillende actiepunten zijn opgenomen. Het plan van aanpak heeft betrekking op de onrust voorafgaand aan een mogelijke aardbeving. Door de Veiligheidsregio Groningen is een Incidentbestrijdingsplan opgesteld waarin wordt beschreven welke rampbestrijdingsprocessen worden gestart na een aardbeving. Op het gebied van onrust wordt dan het proces PSH (psychosociale hulpverlening) gestart. Dit “deel van de onrust” valt buiten de scope van het plan van aanpak.

Het plan van aanpak bevat de volgende actiepunten:

- Maak gebruik van kennis en ervaring van de politie;
- Versterk sociale netwerken;
- Versterk de informatievoorziening met betrekking tot het leven met onzekere gebeurtenissen en het gevoel van onveiligheid;
- Organiseer een bijeenkomst voor hulp- en zorgverleners;
- Bijeenkomsten in het gebied.

De kern van het plan van aanpak is dat wordt aangesloten bij en gebruik gemaakt wordt van bestaande structuren. Er wordt geen nieuwe organisatie/werkstructuur o.i.d. in het leven geroepen, maar via bestaande kanalen worden mensen in stelling gebracht, worden krachten gebundeld en wordt kennis gedeeld. Alles met het doel om de bewoners in het gebied meer veerkracht te bieden. En sommigen van hen te leren hoe ze kunnen omgaan met gevoelens van onveiligheid en onzekerheid.

Het plan van aanpak is een dynamisch document en wordt aangepast zodra ontwikkelingen hier om vragen.

Belangrijk uitgangspunt in de gezondheidszorg is dat de zorg vraag-gestuurd werkt en niet aanbod-gestuurd. Dit betekent dus dat actie wordt ondernomen als burgers c.q. gemeenten daarom vragen. De GGD/GHOR spant zich overigens maximaal in om te zorgen dat de inwoners in de getroffen gebieden geïnformeerd worden over de mogelijkheden en toegang tot de zorg.

Stand van zaken

Van elk actiepunt wordt hieronder in het kort de huidige stand van zaken weergegeven. Aan het eind wordt ook nog iets gezegd over de Commissie Bijzondere Situaties. Deze Commissie valt buiten het plan van aanpak.

Maak gebruik van kennis en ervaring van de politie

De politie zijn de oren en ogen in het gebied: zij horen en zien veel. De afspraak is dat als zij maatschappelijk verontruste zaken zien/horen ze contact opnemen met de GHOR. De lijnen zijn kort en we weten elkaar gemakkelijk te vinden. We informeren elkaar over en weer.

Versterk sociale netwerken

Sociale netwerken vervullen een belangrijke rol. Ook zij zijn de ogen en oren in het gebied en kunnen zonodig de-escalerend werken. Het kunnen praten over gevoelens van onveiligheid op bijv. een sportvereniging kan stress en onrust verminderen.

Binnen de gemeenten in het bevingengebied worden de sociale netwerken in kaart gebracht. Dit gebeurt in afstemming met de welzijnsambtenaren van de verschillende gemeenten. In overleg met deze ambtenaren worden de vervolgstappen bepaald.

Ook de GGD heeft een aantal netwerken, bijv. de scholen. De schoolartsen en –verpleegkundigen in het betrokken gebied zijn geïnformeerd en worden op de hoogte gehouden van ontwikkelingen.

Inmiddels is er ook contact met de predikanten in het gebied; zij voelen zich erg betrokken bij dit onderwerp en hebben eveneens een sociale functie. Op 13 mei a.s. vindt een bijeenkomst plaats met predikanten over aardbevingen. De GHOR levert hieraan een bijdrage.

Versterk de informatievoorziening

Samen met deskundigen is een flyer opgesteld over het gezond omgaan met spanningen bij aardbevingen. Deze flyer wordt verstrekt aan de gemeenten in het bevingengebied, de maatschappelijk werk- en welzijnsinstellingen, huisartsen en bibliotheken.

De flyer is ook te downloaden via de GGD-website: <http://ggd.groningen.nl/ghor/kop-d-r-veur>

Organiseer een bijeenkomst voor hulp- en zorgverleners

Op 9 april 2014 heeft een bijeenkomst voor huisartsen in het gebied plaatsgevonden. Het doel hiervan is geweest om hen vooral achtergrondinformatie over aardbevingen te geven, zodat zij in “hun” spreekkamer patiënten vooral van de juiste informatie kunnen voorzien. Duiding van de juiste informatie is belangrijk om mensen te kunnen helpen bij mogelijke gevoelens van onrust. Deze avond is goed bezocht en als zeer nuttig ervaren.

Bijeenkomsten in het gebied

In het gebied worden diverse bijeenkomsten georganiseerd door verschillende partijen. Het voorzitterschap en de wijze van communiceren vraagt om aandacht. Dit moet afgestemd worden op de doelgroep waarvoor de bijeenkomst bestemd is. Zonodig kan Slachtofferhulp bijeenkomsten bijwonen. Dit is altijd op verzoek van de organiserende partij. Zeker bij bijeenkomsten waar de emoties hoog kunnen oplopen is het gewenst dat Slachtofferhulp aanwezig is. Zij kunnen individuele gesprekken aangaan en emoties kanaliseren. Slachtofferhulp is inmiddels bij diverse bijeenkomsten aanwezig geweest.

Commissie Bijzondere Situaties

Minister Kamp heeft bij brief van 22 januari 2014 aan de Tweede Kamer gemeld dat de NAM een fonds van € 15 miljoen heeft ingesteld voor “speciale situaties”. Dit fonds is een aanvulling op alle andere maatregelen en bedoeld voor uitzonderlijke situaties waar mensen ernstig in problemen komen door persoonlijke omstandigheden of beperkingen. De minister heeft de NAM gevraagd om – als interim oplossing in overleg met de provincie - een drietal deskundigen aan te stellen die alvast met de burgemeesters in het gebied en de Onafhankelijk Raadsman de aangegeven meest schrijnende gevallen zullen bekijken en beoordelen.

De deskundigen zijn inmiddels aangesteld en de Commissie Bijzondere Situaties is 15 april jl. formeel van start gegaan. De GGD is gevraagd om de rol van secretaris van de Commissie te vervullen.

De Commissie is een volstrekt onafhankelijke commissie. De door de Commissie genomen besluiten zijn bindend voor de NAM.

Nadere informatie over de Commissie vindt u op de website:

<http://www.vangnetbijzondersituaties.nl/>

De informatie van de website is ook opgenomen in een folder. Deze folder is eveneens uitgezet bij de gemeenten in het bevingengebied, de maatschappelijk werk- en welzijnsinstellingen, huisartsen en bibliotheken.

Het Algemeen Bestuur besluit kennis te nemen van de stand van zaken ten aanzien van de activiteiten op het gebied van maatschappelijke onrust en aardbevingen.